

Libri Moysi Sacerdotum Episcopi In Werdena

Incipit repertorium siue tabula per al-
phabetum ad faciliter recipiendas ma-
terias in presenti libro dicto Speculum
vite humane /

A

Aduocatus qualis debet esse et laudatur plu-
rimū eius exercitium li. pri. ca. xvij.

Aduocatoꝝ fraudes incōmoda damna et pel-
cula. li. pri. ca. xvij.

Adūsa et mala cuiuslibz artis in hac vita hu-
mana. li. pri. p. totum.

Aduersa et mala fere omnia que passi sūt ho-
mines incipiēdo ab origine mūdi et nomināe
psone et de causa eorūde maloz. li. pri. ca. xliij.

Aduersa mala et afflictiones que homines in
omni statu patiūtur intrinsecus et satisfit que
lis hominū. et quare nullus sua sorte contentat
libro primo ca. xli.

Agriculture laudes necessitas et utilitas et de
eius commendatione li. pri. ca. xxi.

Agriculture incommoda afflictiones et labo-
res. libro primo ca. xxij.

Ambicio libro primo ca. xli.

Artes omnes et diuersi modi viuendi secula-
riter et dulcia ac pspera necnō amara et aduer-
sa illaz breui notātur li. pri. ca. xxxix.

Artes liberales quare sic dicantur et de earū.

Bibl. Can. Spenf.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

laudib; a vtilitate necnon de eaz abusu labo-
rib; a puo fructu. libro pmo ca. xxxiij.

Artes mechaice infra in verbo mechaica.

Archidiaconi dignitas a illi; pcomia ac affli-
ctiōes et picula. libro secūdo ca. xiiij.

Archipſbiteri honor a prerogatiua a isti; ſta-
tus afflictioes labores et picula. li. se. ca. xvij.

Arismetrica laudat. a de illi; laborib; et affli-
ctiōibus. libro pmo ca. xxxix.

Armata militia omēdat ex mltis. li. p. ca. ix.

Milites quales dnt esse et de eoz vitis. dam-
nis et piculis. libro pmo ca. x.

Astronomia omēdat a de h; artis incētudie
fallatīs et picul. a de dāms q̄ ex ea pueniūt.
li. p. ca. xxxviij.

B

Bona a vtilia oim artiu a offitioz hui; vite p
totum libro pmo.

Bonis q̄re mala pueniūt a malis bona. a pul-
chra de hoc. li. pmo ca. vltio ibi absoluam.

C

Canonicus qualis debet esse a omēdatur iste
modus viuendi. necnō de illi; ſtatus laboib;
afflictioib; a piculis. libro se. ca. xix.

Cātoris dignitas a honor omēdat a de illi; erū-
nis a piculis. libro. se. ca. xv.

Cardialat; dignitas omēdat plimū. li. se. c. viij.

Cardialiu afflictioes. laboēs a picula. li. se. c. ix.

**Clericorum status in prosperis et aduersis
infra in verbo sacerdos.**

Coniugal vite sanctitas et laudes li. pri. ca. xi.

**Coniugalis vite anxietates afflictiones et in
comoda li. primo ca. xii.**

**Consiliarij et consulum civitatum laudes et co
moda libro primo ca. quinto.**

**Consiliariorum et consulum verbum afflictiones
damna et pericula li. primo ca. vi.**

**Curatus et rector ecclesie commendatur et de illis
etiam laboribus et periculis li. secundo ca. xx.**

**Curialium vita et de eorum prosperitate et felicitate
ac utilitate libro pri. ca. iij.**

Curialium vitia miserie labores et pericula l. i. c. g.

D

**Decanat' in ecclesia laudes et precomia ac eius
dem status etiam et pericula li. secundo ca. xiiij.**

**Dialectica quid sit et quare inuenta est et de
illius utilitate et laudibus ac incommodita
te libro primo ca. xxxvi.**

E

**Eloquencie vis et de eius precomiis et quomodo
aliquando nocet et fallit li. pri. ca. xxiiij. et xxv.**

**Eloquentia sine sapientia nocet et qualis debet
esse orator et multa de hoc li. primo ca. xxxv.**

Episcopal' dignitas commendat' ex multis li. se. ca. x.

Episcopi et aliorum ordinum ecclesie compatio

et distinctio. libro se. ca. xi.

Epōz ifelicitates. erūne ⁊ picula. li. se. ca. xij.

F

Fabrilis ars et ptes q̄ ei subalternatur pluri
mū laudatur. libro primo ca. xxvi.

Fabrilū artū incōmoda. fraudes. labores ⁊ pi
cula. li. p̄. ca. xxvi.

G

Gradus et distinctio in statu ecclesiastico. li.
secūdo ca. xij. ⁊ xxi.

Gramatica q̄d sit ⁊ quare inuēta est. ⁊ de ei⁹
laudibz. Demū de eius abusu. li. p̄. ca. xxxvi.

H

Honor verus an acquirat apud reges ⁊ p̄nci
pes et in eoz curijs. li. p̄. ca. iij. et secūdo.

I

Impator infra in verbo Rex.

Iudex q̄l d̄z eē et de laudibz et cōmendatiōibz
iudiciū ⁊ p̄sidentū. li. p̄mo ca. xij.

Judiciū ⁊ p̄sidentū fraudes. vicia. labores
et picula. libro p̄mo ca. xij.

L

Lanifitiū ars mechaica laudat. li. p̄. ca. xxvi.

Lanifitiū incōmoditas. fraudes. labores ⁊ peri
cula. libro p̄mo ca. xxv.

Liberales artes cōmendantur et quot sunt ⁊
quare inuente sūt. libro p̄mo ca. xxiiij.

Litigia dericoz dānāt. li. se. ca. xij. cca mediū.

Legis diuine et humane diuersa studia et de
laudibus legis dei in prefatione primi libri.

Ludi qui sunt liciti aut illiciti vide infra in ver-
bo theatrica.

M

Mathematicæ artes commendantur et quot sunt
et de earum incommodis afflictionibus laboribus
et periculis li. primo ca. xxxv.

Matrimonium supra in verbo coniuugalis.

Mechanicarum artium laudes et vtilia et de earum
ortu et quare sic appellentur et que artes cuius-
bet subalternentur li. primo ca. xxiiij. et sequenti.

Medicinæ ars commendatur et de medicorum frau-
dibus laboribus et periculis li. primo ca. xxxiiij.

Mercatoria ars commendatur et de illius fraudi-
bus dolis et periculis li. primo ca. xxxiiij.

Musica et cantus laudantur et de illius vanitate
damnis et periculis li. primo ca. xxxvii.

N

Nauigatoria ars commendatur et de illius labo-
ribus et periculis libro primo ca. xxxvii.

Naturalis inclinatio et complexio attenditur
libro secundo ca. xxviiij.

Nobilitas generis quid sit et de eius ortu et
quomodo acquiratur libro primo ca. quinto.

Nobilitas generis an acquiratur ex sola regis
voluntate et cessione libro primo ca. v.

Nobilitas multiplex et an nobilitas gñis pre-
feret scientie strenuitati et virtuti. li. p. ca. vi.

Nobilitatis carnis virtutes. laudes et utilita-
tes. libro primo ca. viij.

Nobilitatis carnis vitia. labores et pericula.
libro primo ca. viij.

Notariorum officium comendatur. libro pri-
mo capitulo. xix.

Notarioꝝ fraudes. dāna et picula. li. pri. ca. xx.

O

Officia omnia et artes diuerse vite humane in
tempalibus. libro primo per totum.

Officia omnia et gradus ecclesie. et de cuiuslibet
dulcibus et amaris. li. secūdo per totum.

Officiales regū et principū quales eē dñt. et de eoz
dulcibus et amaris. li. pmo ca. iij. cum sequenti.

P

Pape sublimitas et summa felicitas. li. se. ca. p.

Pape corporales infelicitates. labores et peri-
cula. libro secundo ca. ij.

Pape afflictiones mentis et spirituales et in-
sepabiles angustie. libro secundo ca. iij.

Papa an pre ceteris paz viuatur in papatu et
quō intelligit papā paz viuere. et quales debet
esse papa. libro se. ca. iij. cum sequenti.

Pastoralis ars comendatur et de eius incomo-
dis. laboribus et periculis. li. primo ca. xxx.

Perfectio status in quo consistit li. se. ca. xxii.
Procuratores et officiales principū quot vi-
tia sequuntur libro primo ca. iiii.

R

Rex qualis esse debet et quanta sit regis felici-
tas et sublimitas libro primo ca. pri.

Regum et principū calamitates infelicitates
et pericula libro primo ca. ii.

Religiosorum status qualis sit et an preferatur
episcopis et clericis libro se. ca. xxi. et sequenti.

Religiosorum vita an sit preeligenda ut sancti-
orum quam clericorum libro secundo ca. xxii.

Religiosa vita an sit preeligenda ut humanior
et tolerabilior libro secundo ca. xxiii.

Religiose vite excellentia super statum clero-
rum libro secundo ca. xxv.

Religiosorum spatium inter se et quomodo alia
aliis est perfectior libro se. ca. xxix.

Religiosi sociales et solitarii quomodo differant
et que sit religio perfectior libro se. ca. xxx.

Rhetorica vide supra in verbo eloquentia.

S

Sacerdos et clericus magnam habent excellen-
tiam et dignitatem libro se. ca. x. et xx.

Sacerdotum et clericorum multa vitia et pericula et de
malis clericis libro secundo ca. xi. et xx.

Stolastici ecclesie est dignitas magni honois

et utilitatis libro secundo ca. xvij.

Scolastici labores. afflictio. et pericula. li. se. ca. xvij.

Spūalis vita ē duplex. videlicet clericorum et religiosorum et de utraque libro secundo per totum.

Symonia multipliciter ecclesias inuadit. li. se. ca. ix.

T

Tales omnes artes. mori et officia viuendi. l. i. p. to.

Tabellio vide supra in verbo notarius.

Theatrica ars in quo fit utilis et qui ludii commendentur. libro primo ca. xxxi.

Theatrice artis et omnium ludorum illusiones. labores et pericula. libro primo ca. xxxi.

Thesaurarii ecclesie dignitas commendat et de illius erumis. laboribus et periculis. libro se. ca. xvi.

V

Vanitas nobilitatis carnis. li. p. ca. viij.

Vanitas et afflictio omnium que fiunt ab hominibus libro primo ca. xl. et sequenti.

Venatoria ars commendat et de illius damnis et periculis. et de artibus sub ea. libro primo ca. xxvij.

Vite humane artes et officia. tam spiritualiter quam temporaliter. libro primo et se. per totum.

Vita contemplatiua an preferatur adiuue et de utraque libro secundo ca. xxij.

Explicet breuis tabula ad reperiendum per alphabetum in prima li. Speculum vite humane nuncupato.

pr
coligo
ca

l-p to

ludi

tionis la

llus

pr

pr

at ab hi

is et pi

a pr

ad huc q

ue et de

er alpha

u ap

